

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.789/2022/5.

A felperesek: I. rendű felperes, I. rendű felperes címe, I. rendű

II.r. felperes, I. rendű felperes címe, II. rendű

A felperesek képviselője: dr. Kummer Ákos ügyvéd, ügyvéd címe, aki az I. és a II. rendű felperest képviseli

Az alperesek: I.r. alperes, I.r. alperes címe, I. rendű

II.r. alperes, I.r. alperes címe, II. rendű

Az alperesek képviselője: dr. Kovács Loránd ügyvéd, ügyvéd címe, aki az I. és a II. rendű alperest képviseli

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.P.22.200/2022/6.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és az I. rendű alperest arra kötelezi, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott határidőben, helyen és módon az alábbi közleményt tegye közzé: „Helyreigazítás: Cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy II.r. felperes polgármesterhez köthető a cikkben szereplő biztonsági cég.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

A II. rendű alperes által az állam javára fizetendő illeték összegét 36.000 (harminchatezer) forintra felemeli és kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizesse meg ezt az összeget az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára legkésőbb e határozat meghozatalának napját követő 60. (hatvanadik) napig. Az illeték megfizetése során a Fővárosi Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

A Magyar Állam által terhén maradó meg nem fizetett illeték összegét 36.000 (harminchatezer) forintra felemeli.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára legkésőbb e határozat meghozatalának napját követő 60. (hatvanadik) napig – 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Fővárosi Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A www.magyar nemzet.hu internetes portálon 2022. július 27-én „Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen” címmel cikk jelent meg, amely az alábbiakat tartalmazta:

[2] „Csapatba verődve vegzálták hajnalban a turistákat településen a korábban II.r. felperes baloldali polgármester által a városba hívott biztonsági cég emberei – számolt be róla lapunk egy olvasója. Az települési2 cég1 először 2015-ben tűnt fel a tó neve déli partjának legnagyobb városában. A baloldali önkormányzat még 2020-ban is kötött velük szerződést, majd ezt a koronavírus-járvány miatt módosították. [...]

[3] település polgármestere, II.r. felperes korábban arról beszélt egy interjúban, hogy a sétány neve sétány vonatkozásában saját »biztonsági koncepciót tett le az asztalra«. – A sétány rendezvényterület lett, lezártuk, beléptető-, szűrőpontokon keresztül lehet most már csak bejutni. Akik láthatóan nem közösségbe valók, őket nem engedjük be – mondta II.r. felperes 2019-ben a 24.hu-nak.

[4] A korábbi beléptetőrendszer a koronavírus-járvány után egyelőre nem tért vissza, de az települési2 biztonsági cég emberei – saját közösségi oldaluk beszámolója szerint – idén már a hetedik szezonukat kezdik meg a tó neve-parti városban. A Magyar Nemzet információi szerint idén már a vendéglátóhelyeknek kell gondoskodniuk a rend fenntartásáról, a jelek szerint ők foglalkoztatják a polgármesterhez köthető cég biztonsági embereit, akikkel 2020-ban még az interneten is elérhető szerződést kötött II.r. felperes.

[5] A tapasztalatok alapján azonban úgy tűnik, hogy a cég1 nem éppen rendeltetésszerűen látja el feladatait. Egy szemtanú szerint a múlt hét végén, miután a terület neve nevű partszakaszt hajnalban kiürítették és elzárták a nyilvánosság elől, összegyűltek, egy étkezőhelyen pedig egyikük összeütközésbe került egy reggelijét fogyasztó turistával.

[6] A vita hamar fellángolt, a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég emberei ugyanis a másodmagával érkező fiatalember köré gyűltek, egyikük többször le is köpte őt. Miután a leköpött személy jelezte, hogy rendőrt hív, elkezdtek vele ordibálni, és tudatták vele, hogy szerintük ez nem fog sokat érni.”

[7] A felperesek helyreigazítás iránti kérelmét az I. rendű alperes 2022. augusztus 25-én átvette, az abban foglaltakat azonban nem teljesítette.

[8] A felperesek keresetükben az I. rendű alperest arra kérték kötelezni, hogy a www.magyar nemzet.hu internetes portálon a kezdőoldalon egy héten keresztül önálló hírként jelentessen meg „Helyreigazítás a »Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen« című cikk miatt” címmel az eredetivel azonos helyen és betűszedéssel közleményt olyan módon, hogy arra kattintva elérhető legyen az ott 2022. július 27-én „Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen” címmel megjelent cikk úgy, hogy a cikk címe alatt, annak szövege előtt, amíg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig legyen olvasható az alábbi közlemény: „Helyreigazítás: A 2022. július 27-én »Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen« címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy II.r. felperes polgármester biztonsági cégének emberei turistákat zaklattak településen. A valóság ezzel szemben az, hogy II.r. felpereshez nem köthető semmilyen biztonsági cég, ilyen cégben nincsen semmilyen érdekeltsége, így ilyen cég emberei nem is zaklathattak senkit. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a települési sétány neve sétányon a vendéglátóhelyeknek kell gondoskodniuk a rend fenntartásáról.” Kérték a II. rendű alperes kötelezését a perköltség megfizetésére.

[9] Keresetüket a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1)-(2) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1)-(2)

bekezdésére, a 496. § (1) bekezdésére, a 499. § (1) bekezdésére alapították. Érvelésük szerint valótlan állítás, hogy a II. rendű felpereshez köthető biztonsági cég turistákat vegzál településen; tudomásuk szerint a cikkben leírt eset meg sem történt. Másrészt a II. rendű felperesnek nincs semmilyen biztonsági cége, ilyenben nem is érdekelt, így azt sem lehet kijelenteni, hogy bármilyen biztonsági cég köthető volna hozzá. A kereset szerint az az állítás is valótlan, hogy „idén már a vendéglátóhelyeknek kell gondoskodniuk a rendfenntartásról” a sétány neve sétányon; a közterületen való rendfenntartás a rendőrség feladata.

[10] Az alperesek nem vitatták, hogy a II. rendű felperesnek nincs biztonsági cége; ezt meghaladóan azonban a kereset elutasítását kérték. Kifogásolták a helyreigazító közleményben kért valósággözlést, amely indokolatlan; a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK 15. számú állásfoglalásában foglaltakra figyelemmel a sérelmezett tényállítás helyreigazításához szükségtelen. A rendfenntartásra vonatkozó közlés tekintetében a felperesek keresetösségi jogának hiányára hivatkoztak.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett www.magyarnezet.hu internetes portál kezdőoldalán 24 óra időtartamban önálló hírként jelentessen meg az eredeti megjelenéssel azonos helyen és betűszedéssel „Helyreigazítás a »Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen« című cikk miatt” címmel közleményt oly módon, hogy ezen hírre kattintva elérhető legyen a 2022. július hó 27. napján „Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen” címmel megjelent cikk, melynek címe alatt, a szövege előtt, a cikk elérhetőségének időtartamában, de legalább 30 napig kerüljön megjelenítésre az alábbi helyreigazító közlemény: „Helyreigazítás: Cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy II.r. felperes polgármesterhez köthető biztonsági cég emberei turistákat vegzáltak településen.”. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A II. rendű alperest az I. rendű felperes javára 85.250 forint perköltség, az állam javára 18.000 forint eljárési illeték megfizetésére kötelezte, valamint megállapította, hogy a fennmaradó 18.000 forint meg nem fizetett illetéket a Magyar Állam viseli.

[12] Határozatának indokolásában ismertette Magyarország Alaptörvénye IX. cikkét, a Pp. 495. § (1) bekezdését, a 496. § (1), (3) bekezdését, az Smtv. 12. § (1) bekezdését és a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma által elfogadott PK 15. számú állásfoglalást.

[13] A címben megjelenített, kifogásolt közlést vizsgálva megállapította, hogy az két elemből áll: egyrészt abból, hogy a hivatkozott biztonsági cég turistákat vegzált településen, másrészt pedig abból, hogy az érintett biztonsági cég a II. rendű felpereshez köthető. Első állítását az I. rendű alperes meg sem próbálta bizonyítani, míg a második állítás valótlanágát maga is elismerte; ezért az elsőfokú bíróság az eredeti közléshez hűen, a PK 15. számú állásfoglalás alapján helyreigazításra kötelezte az I. rendű alperest. A helyreigazítás hírének főoldalon történő közzétételi időtartamát – a kialakult bírói gyakorlatra hivatkozással, eltérően a kereseti kérelemtől – 24 órában állapította meg. Egyetértve az alperesek védekezésével a valóság közlésére vonatkozó kérelem teljesítését indokolatlannak találta.

[14] A második sérelmezett közlés értékelése során arra a következtetésre jutott, hogy az nem tartalmazza a felperesek által annak tulajdonított tartalmat; a cikk kijelentése nem értelmezhető úgy, hogy a vendéglátóhelyeket üzemeltető vállalkozásoknak kellene gondoskodniuk a közfeladatok ellátásáról. Az átlagos tájékozottságú olvasó értelmezésében a rendfenntartás nem azonosítható a közbiztonság biztosításával, nem szűkíthető le az állami feladatnak minősülő rendőrségi hatáskörbe tartozó tevékenységekre.

[15] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresetnek részben adott helyt, a perköltség viseléséről pedig a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A fele részben pernyertes felperesek kérelme alapján felszámított perköltség fele összegének megfizetésére a II. rendű alperest kötelezte; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban:

Itv.) 5. § (1) bekezdés *b)* pontjára, a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (2) bekezdésére, 15. § (3) bekezdésére tekintettel határozott a felmerült kereseti illeték megfizetéséről és állam által viseléséről.

[16] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek fellebbeztek. Jogorvoslati kérelmükben az elsőfokú ítélet részben megváltoztatásával a helyreigazító közlemény szövegének módosítását kérték olyan módon, hogy a felperes (helyesen: az I. rendű alperes) annak közzétételére legyen köteles, hogy a felpereshez a cikkben szereplő biztonsági cég köthető. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)*, *c)*, *d)* pontjában jelölték meg.

[17] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg, hogy a „turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen” közlés két elemből áll. Annak helyreigazítása, hogy a „felpereshez” nem köthető a biztonsági cég, önmagában teljesíti a helyreigazítást, így annak további cáfolata, hogy egy biztonsági cég emberei turistákat vertek, már kívül esik a „felperes” érdekén, nem kapcsolódik elengedhetetlenül a helyreigazított közléshez. A kijelentés ezen eleme vonatkozásában a „felperesnek” érintettsége és kereshetőségi joga sincs. Mindezek alapján téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy az alpereseknek bizonyítaniuk kellett volna azt a tényállítást, hogy a hivatkozott biztonsági cég turistákat vegzált településen.

[18] A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes másodfokú perköltségben marasztalását célozta.

[19] Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a bizonyítékokból pedig okszerű következtetéseket levonva hozta meg ítéletét, melynek során sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabálysértést nem követett el. Jelen ügyben nem lehet a Pp. 369. § (3) bekezdés *d)* pontjára felülbírálati jogkört alapítani, mivel a bíróság mérlegelési jogkörben nem hozott döntést. Nem lehetséges a felülbírálati jogkör Pp. 369. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti gyakorlása sem, mivel bizonyítási eljárás hiányában nincs mód a tényállás kiegészítésére vagy módosítására. Álláspontjuk szerint a fellebbezés nem tekinthető határozottnak sem, mert az alperesek nem jelölték meg, hogy a perben szereplő két felperes közül melyikük vonatkozásában kérik a módosítani kért helyreigazító közlemény szövegének megállapítását.

[20] Az elsőfokú eljárásban előadottakat megismételve hangsúlyozták, hogy az I. rendű alperesnek többszörösen valótlan állítása az, hogy a II. rendű felpereshez köthető biztonsági cég településen turistákat vegzál. Tudomásuk szerint az eset nem történt meg, illetve a II. rendű felperesnek nincs semmilyen biztonsági cége vagy ilyenben érdekeltsége. Amennyiben az I. rendű alperes csak azt teszi közzé, hogy a II. rendű felperesnek nincsen biztonsági cége, ilyen cég nem köthető hozzá, akkor a perbeli cikkben közölt valótlan információk jelentős része nem derülne ki.

[21] Az alperesek fellebbezése alapos.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a keresetet részben elutasító rendelkezése („idén már a vendéglátóhelyeknek kell gondoskodniuk a rendfenntartásról” közlés helyreigazítása iránti igény), ezért azt a másodfokú felülbírálat nem érintette [Pp. 358. § (5) bekezdése]. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a helyreigazítást elrendelő rendelkezését vizsgálta a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése], a Pp. 376. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívüli másodfokú eljárásban.

[23] A fellebbezés az elsőfokú ítélet anyagi jogi szempontú felülbírálatára irányult, ezen belül az alperesek a gyakorolni kért felülbírálati jogkör tekintetében a Pp. 369. § (3)

bekezdés b) pontját is megjelölték. A jogorvoslati kérelem azonban nem tartalmazott olyan előadást, érvelést, amelyből megállapítható lett volna, hogy a fellebbezők a tényállás módosítását vagy kiegészítését kérik-e és mely tények tekintetében, milyen okból, illetve az milyen jogi érvek mentén adna alapot az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

[24] Az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatát az alperesek a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontjára hivatkozással is kérték. Az ennek megfelelő vizsgálat sem volt elvégezhető, mert az elsőfokú bíróság a per főtárgyára vonatkozó döntését nem az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörében hozta.

[25] Az alperesek jogorvoslati kérelmükben azt sérelmezték, hogy a kifogásolt közléssel kapcsolatban a bíróság tévesen állapította meg a helyreigazítást. Álláspontjuk szerint a megállapított tényekből eltérő jogi következtetés levonása lehetséges, a fellebbezésükben megfogalmazott helyreigazítás felel meg az Smtv. 12. § (1) bekezdése szabályainak. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben foglaltakat a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálat szempontjából értékelte.

[26] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

[27] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is (a Kúria Pfv.IV.20.685/2021/4., Pfv.IV.20.619/2021/4., Pfv.IV.21.483/2021/5. számú határozatai). A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. A teljes cikk szövegének összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy milyen tartalom jut el az átlagosan tájékozott olvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján.

[28] Sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek a személyére a sajtóközlemény – nevének megjelölésével vagy egyéb módon – utal, vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

[29] A felperesek a perbeli cikk két közlése miatt indítottak sajtó-helyreigazítási pert. Az első kifogásolt kijelentés magában a cikk címében jelent meg, eszerint „Turistákat vegzál a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég településen.”, míg a második állítás a cikk negyedik bekezdésében úgy szólt, hogy „A Magyar Nemzet információi szerint idén már a vendéglátóhelyeknek kell gondoskodniuk a rend fenntartásáról...”. A keresetlevélből egyértelműen kitűnik, hogy az első állítással szemben a II. rendű felperes, míg a második állítással szemben az I. rendű felperes kívánt fellépni. Az I. rendű felperes a vele kapcsolatos közlés valótlanosságát állította, azonban az elsőfokú bíróság e körben a keresetet elutasította. Mivel ezen rendelkezés – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett, ezért a másodfokú bíróság csak az első – a II. rendű felperesre vonatkozó – közlés vonatkozásában gyakorolta felülbírálati jogkörét.

[30] A II. rendű felperes a keresetlevélben azt adta elő, hogy a cikkben leírt eset – azaz a turisták vegzálása – nem történt meg, egyébként pedig e közlés az érintett cégre vonatkozó állítás, amellyel szemben a cég jogosult igényt érvényesíteni. A II. rendű felperes arra hivatkozott, hogy a közlés rá vonatkozó része valótlan, mivel nincsen biztonsági cége, illetve családtagjai, ismerősei révén közvetetten sincs érdekeltsége ilyen cégben. Az alperesek

nem tették vitássá, hogy az írás szerzője tényállítást fogalmazott meg; már ellenkérelmükben elismerték azon állítás valótlanágát, hogy a II. rendű felperesnek biztonsági cége van.

[31] A kereseti kérelem tartalmára tekintettel tehát az elsőfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia a cikk elsőként sérelmezett kijelentésének azt a fordulatát, mely szerint a biztonsági cég turistákat „vegzált”. A II. rendű felperes maga jelentette ki, hogy e közlés tekintetében nincs keresetösségi joga – a megjelentetni kért helyreigazítás szövegében azonban ezt a fordulatot is szerepeltette. Az elsőfokú bíróság a fél nyilatkozatának ellentmondásosságát nem észlelte, anyagi pervezetése e körülményre a Pp. 237. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem terjedt ki. Az érdemi döntés indokolásának [12] bekezdésében ezért tévesen értékelte az alperesek terhére a turisták és a biztonsági cég emberei közötti atrocitás bizonyítatlanságát.

[32] A Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja lehetővé teszi a másodfokú bíróság részére az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását – az erre irányuló fellebbezési kérelem alapján, annak tartalmi korlátaira tekintettel. Jelen esetben azonban a felek az elsőfokú eljárásban egyezően nyilatkoztak az első sérelmezett kijelentés tényállítás jellegéről; az alperesek fellebbezésükben sem vitatták, hogy a kifogásolt közlés tényállítás. Ezért az ítéltábla felülbírálata nem terjedhetett ki annak vizsgálatára, hogy a II. rendű felperes tekintetében megfogalmazott, „a baloldali polgármesterhez köthető biztonsági cég” kijelentés a korábbi alkotmánybírói gyakorlat alapján kialakult szempontrendszer kereteinek megfelelően tényállításnak vagy értéktételnek minősül-e.

[33] A Pp. 370. § (4) bekezdése szerint, ha a másodfokú bíróság az ügygel kapcsolatos, az elsőfokú bíróságtól eltérő anyagi jogi álláspontjának következményeként azt állapítja meg, hogy az elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetés az érintett kérdéshez kapcsolódóan nem volt megfelelő, ezt a felek tudomására hozza és a fellebbező fél kérelmére veszi figyelembe. Ilyen esetben a másodfokú bíróság a továbbiakban a 369. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint jár el.

[34] A Pp. 369. § (4) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének, illetve eljárásának az anyagi pervezetéssel összefüggő részét csak az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálhatja és minősítheti, úgy, hogy egyúttal köteles elvégezni a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést és az ezzel összefüggő intézkedéseket megtenni.

[35] Jelen esetben az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének fent említett hibája nem tette indokoltá a másodfokú eljárásban a Pp. 369. § (4) bekezdésének alkalmazását a keresetváltoztatás lehetőségének kizártságára tekintettel. A másodfokú bíróságnak a fellebbezéssel érintett közlés eltérő anyagi jogi megítélésére vonatkozó álláspontja miatt sem volt indokolt a Pp. 369. § (4) bekezdésének alkalmazása, a fellebbezés megváltoztatásának kizártsága okán. Jelen ügyben a sajtó-helyreigazítási perre irányadó speciális szabályok következtében az anyagi pervezetés gyakorlása sem vezethetett volna a kereset, illetve a fellebbezés megváltoztatására az alábbiak szerint.

[36] A Pp. 375. § (2) bekezdés szerint a fél a fellebbezést, illetve a csatlakozó fellebbezést a másodfokú határozat meghozataláig vagy tárgyalás tartása esetén a másodfokú tárgyalás berekesztéséig akkor változtathatja meg, ha az a másodfokú bíróság által a fél tudomására hozottak alapján megengedett, vagy engedélyezett kereset-, illetve ellenkérelm-változtatás, a 373. § (2) bekezdés szerinti új tény állítása, valamint beszámítás folytán szükséges.

[37] A sajtó-helyreigazítási perre irányadó különös szabályok között szerepel az is, hogy a perben kereset- és ellenkérelem-változtatásnak nincs helye [500. § (1) bekezdés g) pont]. Amennyiben pedig a kereset- és ellenkérelem-változtatás nem megengedett, úgy nincs lehetőség – a Pp. fent idézett 375. § (2) bekezdésére figyelemmel – a fellebbezés megváltoztatására sem.

[38] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság azt vizsgálhatta, hogy a fellebbezésben foglaltak alapján helye van-e az elsőfokú ítélet megváltoztatásának.

[39] Az alperesek helytállóan hivatkoztak arra, hogy a kifogásolt mondat két állítást tartalmaz, egyrészt azt, hogy turistákat vegzál egy biztonsági cég településen, másrészt azt, hogy ez a cég a baloldali polgármesterhez köthető. A két állítás önállóan is értelmezhető, valóságuk külön-külön is igazolható vagy cáfolható.

[40] A közlés első állítása nem volt a kereset része, míg a második fordulat valótlan tényállítás jellegét az alperesek elismerték, azt jogorvoslati kérelmükben sem vitatták. Az alperesek helyesen emelték ki, hogy a turisták és a biztonsági cég emberei közötti konfliktusra vonatkozó állítás tekintetében a II. rendű felperes az igény érvényesítésére nem jogosult. Ezt a fél keresetlevelében maga is kijelentette; a keresetösségi jog hiányát állító nyilatkozattal szemben az alpereseknek az elsőfokú eljárásban érdemi védekezést nem kellett megfogalmazniuk. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a helyreigazítás szövegét az alperesek elismerésére tekintettel határozta meg, az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva.

[41] A felperesek egymással tárgyi keresethalmazatban álló, két önálló kereseti kérelmet terjesztettek elő, ezért a per tárgyának értéke az elsőfokú eljárásban az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján meghatározott 2 x 600.000 forint összeg. Ezért az ítéltábla az I. rendű felperes pervesztessége folytán az állam terhén maradó és a II. rendű felperes pernyertessége miatt a II. rendű alperes által megfizetendő kereseti illeték összegét az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően felemelte, az érdemi döntést e részében a Pp. 383. § (6) bekezdése szerint megváltoztatva.

[42] Az alperesek a másodfokú eljárásban költségigényt nem terjesztettek elő, költségeik megtérítését annak felszámításával nem kérték, ezért a Fővárosi Ítéltábla nem ítelt meg fellebbezési eljárási költséget a javukra [Pp. 82. § (3) bekezdés].

[43] Az alperesek eredményes fellebbezésére tekintettel az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére a másodfokú bíróság a II. rendű felperest kötelezte a Pp. 102. § (1) bekezdése, valamint a jogvita elbírálásakor hatályos, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

[44] „Az egyes adótörvények módosításáról” szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése szerint a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé. E határozat jogerőre emelkedésének napja 2023. január 17., így az illetékfizetési kötelezettséget az ettől számított hatvan napon belül kell teljesíteni.

[45] Tájékoztatja az ítéltábla a II. rendű felperest és a II. rendű alperest, hogy amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesznek eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2023. január 17.

dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Éva s.k.
bíró